

Ted Kloosterboer

BUURTAANPAK KINDERMISHANDELING

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 2
1. De Buurtaanpak Kindermishandeling	pag. 3
1.1 Doel	pag. 3
1.2 Visie	pag. 3
1.3 Ervaringskennis	pag. 4
2. Uitvoering van de Buurtaanpak Kindermishandeling	pag. 5
3.1 De twee fases van de Buurtaanpak	pag. 7
3.2 Kinderen en ouders	pag. 9
3. Activiteiten binnen de Buurtaanpak Kindermishandeling	pag. 9
4.1 Voorlichting	pag. 9
4.2 Workshop 'Signaleren met de Signalenwijzer'	pag. 10
4.3 Workshop 'Hoe word ik een Oom Dik of Tante Ger'	pag. 11
4.4 Training (H)erkennen kindermishandeling	pag. 12
4.4 Voorlichting voor de ouders	pag. 12
4.5 Praat posters	pag. 12
4.6 Manifestatie 'Nederland hangt de vuile was buiten'	pag. 13
4.7 Programma's van Het Klokhuis over kindermishandeling	pag. 13
4.8 Aandacht in de lokale media	pag. 13
4. Samenwerking met lokale partners	pag. 13

Inleiding

Voor u ligt het projectplan 'Buurtaanpak Kindermishandeling' van Stichting **Praat**.

Jaarlijks worden er in Nederland tussen de 90.000 en 127.000 kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar blootgesteld aan een vorm van kindermishandeling. Dat is ongeveer 3 procent van alle kinderen in Nederland (Bron Nederlands Jeugd Instituut).

Ondanks de grote omvang van het probleem, blijft kindermishandeling een weinig besproken onderwerp. Dit zwijgen is een belemmerende factor bij het signaleren van kindermishandeling. Dit betekent ook dat het werkelijke cijfer over het aantal kinderen wat mishandeld wordt waarschijnlijk hoger ligt.

Door het onderwerp bespreekbaar te maken draagt **Praat** bij aan het zichtbaar worden van deze kinderen en hun ouders/verzorgers.

Praat heeft in haar bestaan geleerd dat het nodig is om kindermishandeling voortdurend onder de aandacht te brengen omdat het onderwerp anders snel van de agenda verdwijnt.

Het is een begrijpelijke reflex om de ogen te sluiten voor het bestaan van kindermishandeling. Maar deze reflex staat ook het signaleren en het handelen bij vermoedens van mishandeling in de weg.

Om te kunnen signaleren is het noodzakelijk dat er een groter bewustzijn is dat kindermishandeling bestaat. Daarom is het belangrijk om activiteiten te ontplooiën die over een lange periode kindermishandeling onder de aandacht brengen. Verankering van de bewustwording is cruciaal in de bestrijding en vroeg-signalering*.

Met de Buurtaanpak Kindermishandeling werkt **Praat** aan een integrale aanpak waarbij iedereen die te maken heeft of kan hebben met situaties van onveilig opgroeien en kindermishandeling binnen gezinnen, worden voorgelicht over kindermishandeling en worden getraind in het signaleren van kindermishandeling. Hierdoor wordt de actiebereidheid vergroot.

*) Met 'vroeg' in vroeg-signalering bedoelen we: vroeg in de levensloop van het kind én zo vroeg mogelijk bij het ontstaan van het probleem.

1. De Buurtaanpak Kindermishandeling.

1.1 Doel van de Buurtaanpak Kindermishandeling

Het doel van de Buurtaanpak Kindermishandeling is het terugdringen van het aantal slachtoffers van kindermishandeling binnen gezinnen. Daarvoor is het noodzakelijk om een mentaliteitsverandering op gang te brengen die ertoe leidt dat het taboe dat rust op kindermishandeling, wordt doorbroken en er een groot bewustzijn ontstaat over het bestaan van kindermishandeling.

Met de buurtaanpak vergroten we het bewustzijn en verminderen we de handelingsverlegenheid, opdat kinderen veilig kunnen opgroeien in een samenleving waarin de volwassenen hun verantwoordelijkheid nemen om dit te bewerkstelligen.

Praat werkt al een aantal jaren met de Buurtaanpak in Amsterdam. Zowel in Amsterdam Oost, West als Zuidoost. Met name in de Indische Buurt in Amsterdam Oost heeft de Buurtaanpak ervoor gezorgd dat de bestrijding van kindermishandeling en de preventie hoog op de agenda kwam te staan van alle organisaties in de Indische Buurt. De samenwerking tussen de formele en informele organisaties m.b.t. kindermishandeling en huiselijk geweld verbeterde aanzienlijk. En de kennis bij professionals en vrijwilligers in de Indische Buurt over dit onderwerp is vergroot waardoor er eerder gesignaleerd wordt en hulp eerder gestart wordt.

1.2 De visie van **Praat**: Bewustwording, het zwijgen doorbreken

Praat maakt het netwerk rondom kinderen gevoeliger voor de signalen van kindermishandeling. Hiervoor heeft Stichting **Praat** een methodiek ontwikkeld waarbij het ervaringsverhaal een illustratie vormt bij de overdracht van kennis over mishandeling. Door deze persoonlijke verhalen van ervaringsdeskundigen wordt de kwetsbare positie van kinderen die mishandeld worden, beter invoelbaar. Daaruit voortvloeiend zullen de professionals en de vrijwilligers een grotere urgentie ervaren om in actie te komen wanneer men geconfronteerd wordt met een vermoeden van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Daarnaast wordt in alle scholingsactiviteiten van Stichting **Praat** de vraag gesteld “wat vind jij, vinden jullie, binnen de kaders van de wet, nu eigenlijk kindermishandeling”.

In al onze activiteiten wordt gestimuleerd om binnen organisaties tot een gezamenlijk antwoord te komen, omdat de beantwoording van deze vraag cruciaal is voor de mogelijkheid tot signaleren. Immers, als het niet duidelijk is wat men moet signaleren, wordt signaleren een bijna niet uit te voeren taak.

In het rapport ‘Meldcode: Stap 0’ van Samenwerkend Toezicht Jeugd, uit augustus 2013 staat: *‘De vijf stappen van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling richten zich op het signaleren en melden van kindermishandeling. Om te voorkomen dat kinderen mishandeld worden, is het nodig problemen en risico’s voor kinderen in beeld te hebben voordat ‘de eerste klap valt’. Alle professionals die met gezinnen in aanraking komen moeten systematisch naar een*

kind kijken, risico's vroeg signaleren en met de gesignaleerde risico's iets doen. Dit kan variëren van het bespreken van de zorg met ouders tot het delen van zorg met anderen en het bieden van hulp. Hiermee wordt als het ware een "stap 0" aan de Meldcode toegevoegd.'

Om tot vroeg-signalering te komen is het belangrijk dat er gericht gekeken wordt naar de signalen. Om gericht te kunnen kijken is kennis nodig: over kindermishandeling, signalen, risicofactoren en beschermende factoren. Belangrijk is ook dat er kennis is over de gevolgen van kindermishandeling. Sociaal emotioneel en fysiek is de impact van kindermishandeling groot. Wat zich vervolgens kan uiten in niet goed mee kunnen komen in de maatschappij, schooluitval, werkloosheid, grote gezondheidsproblemen, verslavingen, criminaliteit, psychische aandoeningen. Dit betekent ook de samenleving te maken krijgt met grote financiële gevolgen.

Maar ook kennis over stagnerende opvoedsituaties die kunnen leiden tot het ontstaan van kindermishandeling is noodzakelijk. Voordat er sprake is van kindermishandeling, kunnen er al enige tijd opvoedproblemen zijn binnen een gezin. Deze problematiek herkennen en daarop actie ondernemen helpt bij het voorkomen van kindermishandeling.

De activiteiten binnen de Buurtaanpak Kindermishandeling richten zich dan ook vooral op vroeg-signalering.

1.3 Ervaringskennis

Praat richt zich vooral op bewustwording en vroeg-signalering en doet dit met behulp van ervaringskennis.

Het ervaringsverhaal wordt verteld om de toehoorders uit te leggen wat het intern met een kind doet wanneer het mishandeld wordt. Hoe gaat een kind zich voelen, wat zijn de gevolgen voor het gedrag, waarom houden kinderen hun mond, welke hulp heeft een kind nodig, wat heeft een kind absoluut niet nodig.

Juist de combinatie van ervaringskennis, ingebed in een degelijk theoretisch kader, helpt (aankomend) professionals en vrijwilligers om eerder te signaleren en om eerder tot handelen over te gaan.

Dankzij de voorlichtingen en trainingen van **Praat** neemt de 'handelingsverlegenheid' waar veel professionals en vrijwilligers mee kampen af en groeit de bereidheid om in actie te komen. In de eerste plaats doordat de deelnemers de urgentie gaan voelen om te gaan handelen en in de tweede plaats doordat **Praat**, juist vanuit de ervaringskennis, in staat is om de deelnemers heel praktische hulpmiddelen in handen te geven waarmee zij aan het werk kunnen.

Met een aangepaste voorlichting gaan we met ouders in gesprek. Hierbij ligt vooral het accent op 'wat is veilig opvoeden'.

In deze voorlichtingen werken we nauw samen met lokale organisaties die gespecialiseerd zijn in het geven van opvoedondersteuning. In het gesprek met de ouders vertelt de

ervaringsdeskundige hoe het voor een kind voelt om mishandeld te worden. In het gesprek wat daarop volgt krijgen de ouders van de lokale organisatie tips over positief en veilig opvoeden. De scholingsactiviteiten (in paragraaf 4 worden deze nader toegelicht) dragen bij tot het eerder signaleren van problemen binnen gezinnen zodat kindermishandeling wellicht voorkomen kan worden of de hulpverlening aan het gezin eerder op gang kan komen.

Met onze scholingsactiviteiten richten wij ons op alle volwassenen die rondom het kind staan: professionals, vrijwilligers, ouders en 'omstanders', Dit is een brede doelgroep, maar **Praat** gaat er van uit dat alle volwassenen rondom het kind nodig zijn om tot een goede signalering en hulpverlening te komen.

De ervaringsdeskundigen die werkzaam zijn voor Stichting **Praat** zijn allen zo getraind, dat zij elke doelgroep kunnen bedienen. Bij de inzet van ervaringsdeskundigen wordt natuurlijk wel gekeken welk levensverhaal het best past bij de doelgroep.

(Bijvoorbeeld bij professionals werkzaam in de vrouwenopvang, zal bij voorkeur de ervaringsdeskundige die ook partnergeweld heeft meegemaakt worden ingezet.)

2. De uitvoering van de Buurtaanpak

In de Buurtaanpak kindermishandeling gaan we uit van het principe 'It takes a village to raise a child'. We hebben alle bewoners van een wijk nodig om een veilig en positief pedagogisch klimaat te creëren. Daarom nodigen we iedereen in de buurt uit om te participeren in de Buurtaanpak.

Door de buurtbewoners en buurtorganisaties actief te betrekken bij de buurtaanpak ontstaat er een hechter netwerk in de wijk. Tijdens de activiteiten van **Praat** leert men elkaar kennen en gaat men met elkaar in gesprek.

In onze activiteiten ligt de focus altijd op een veilig, positief en inclusief opvoedklimaat. Dit betekent in de Buurtaanpak dat we dit ook toepassen in de contacten met de buurtbewoners, de buurtorganisaties, de professionals en de vrijwilligers. Hierdoor neemt de onderlinge verbondenheid toe.

Om zich optimaal te kunnen ontplooiën is het belangrijk dat kinderen in een veilige situatie opgroeien en op een positieve manier gestimuleerd worden.

Hierbij is het belangrijk dat onveiligheid en een gebrek aan pedagogische vaardigheden zo snel mogelijk worden gesignaleerd. Waarna er ondersteuning en hulp wordt geboden die aansluit op de problematiek binnen het gezin, de wensen en behoeften van het kind en van de ouders/verzorgers. Waarbij rekening gehouden wordt met de mogelijkheden van alle betrokkenen.

In de Buurtaanpak ligt het accent op vroegsignalering van pedagogisch onvermogen, onveiligheid en mishandeling.

Door professionals, buurtorganisaties en buurtbewoners te voorzien van kennis en vaardigheden om

vroegtijdig te signaleren en te handelen, wordt de kans vergroot dat het kind zich in alle rust kan ontwikkelen en ontplooien.

Veiligheid binnen het gezin en een positieve opvoedingsstijl zijn ook van invloed op het verkleinen van de kans op gedrag wat overlast geeft en onveiligheid veroorzaakt.

We werken intensief samen met bewoners, buurtorganisaties, professionals en vrijwilligers aan een positief en veilig pedagogisch klimaat.

In onze werkwijze is 'verbinding' het sleutelwoord.

Kindermishandeling is een uiterst kwetsbaar onderwerp waarbij gevoelens van angst, onzekerheid, wantrouwen, agressie, onmacht en onvermogen een grote rol spelen.

Daar komt bij dat het een onderwerp is wat veel weerstand oproept.

Die complexiteit maakt dat we uiterst zorgvuldig en altijd in verbinding met de mensen en organisaties met wie we samenwerken, kindermishandeling bespreekbaar maken. We zetten mensen aan om, ook in alle zorgvuldigheid, te handelen.

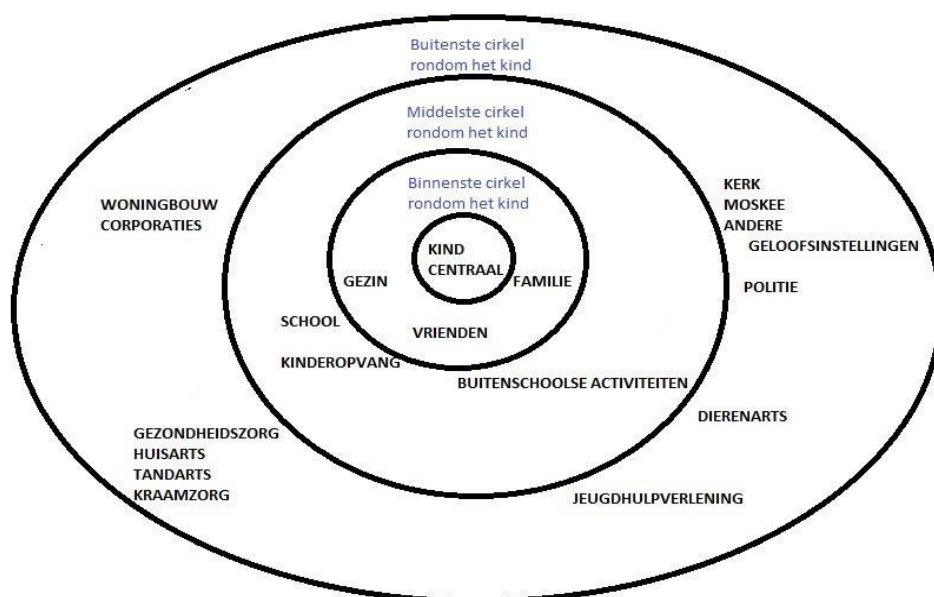
Om tot een goede uitvoering van de Buurtaanpak te komen is het noodzakelijk dat er een coördinator Buurtaanpak werkzaam is. De hoofdtaak van de coördinator is het tot stand brengen van een werkrelatie met de verschillende organisaties die deelnemen aan de Buurtaanpak Kindermishandeling.

De taken van de coördinator zijn:

- Contact leggen en het opbouwen van een werkrelatie met organisaties in de wijk die te maken hebben met kinderen; zoals scholen, kinderopvang, gezondheidscentra, vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke organisaties, sportclubs etc.
- De verschillende organisaties informeren over de Buurtaanpak Kindermishandeling.
- Aanbieden van de **Praatscholingen**.
- Stimuleren van de samenwerking tussen verschillende organisaties als het gaat over preventie en bestrijding van kindermishandeling. Hiervoor gebruikt de coördinator de producten van **Praat**, zoals de Signalenwijzer.
- Bezoeken relevante netwerkbijeenkomsten, conferenties en congressen.
- Organiseren netwerkbijeenkomsten of conferenties.
- Samen met de directeur van Stichting **Praat** periodiek overleg met de beleidsmedewerker van de gemeente
- In samenwerking met de directeur van Stichting **Praat** regelmatig het project evalueren en het rapporteren van de resultaten aan de beleidsmedewerker van de gemeente.

2.1 De twee fases van Buurtaanpak Kindermishandeling

We delen de omgeving van het kind in verschillende cirkels in. Zie de illustratie hieronder.

Het is onze ervaring dat over het algemeen alle organisaties in de middelste- en buitenste cirkel behoefte hebben aan scholing als het gaat om het signaleren van kindermishandeling. We starten met het uitvragen van deze behoeften bij de desbetreffende organisaties. Wanneer in de eerste fase de contacten zijn gelegd, beginnen we direct aan de tweede fase. Dit betekent concreet dat de fases voor een deel tegelijkertijd worden uitgevoerd.

Toch is het belangrijk om deze fasering wel aan te brengen, omdat we op deze manier beginnen bij, wat **Praat** ziet als de ruggengraat in het signaleren van kindermishandeling, namelijk het onderwijs, de kinderopvang en de buitenschoolse-activiteiten (maatschappelijke organisaties). Uiteraard gaat **Praat** geen scholing aanbieden aan organisaties waar de signalering van kindermishandeling goed verloopt.

Eerste fase

In de Buurtaanpak Kindermishandeling richt **Praat** zich in eerste instantie op de middelste cirkel: scholen, kindercentra, kinderopvangorganisaties, organisaties die buitenschoolse-activiteiten organiseren en sportclubs.

Praat informeert de organisaties in deze sectoren als eerste over de Buurtaanpak Kindermishandeling.

Bij de kennismaking met de organisaties in deze sectoren investeert Stichting **Praat** veel tijd en aandacht aan het opbouwen van een werkelijk relatie met de organisaties, waarbij uiteindelijk een klimaat ontstaat waarbinnen op een veilige en constructieve manier samengewerkt kan worden. Deze tijdsinvestering is cruciaal voor het slagen van de Buurtaanpak. Pas wanneer er werkelijk sprake is van een verbinding tussen de organisaties en Stichting **Praat**, kunnen we concreet aan het werk.

Belangrijk hierbij is nog op te merken dat we ook nadrukkelijk de samenwerking zoeken met de Aandachtsfunctionarissen kindermishandeling binnen de verschillende organisaties. Immers, de taak van de Aandachtsfunctionaris is de implementatie en het hanteren en borgen van de Meldcode, zodat huiselijk geweld en kindermishandeling eerder worden gesignaleerd, hulp geboden wordt en het geweld eerder stopt.

We beginnen met een voorlichting over kindermishandeling voor alle medewerkers van deze organisaties, zowel betaalde medewerkers als vrijwilligers. Gevolgd door de workshops 'Signaleren met behulp van de Signalenwijzer' en 'Hoe word ik een Oom Dik of Tante Ger' (dit wordt nader uitgelegd in paragraaf 4.3).

In overleg en in samenwerking met de organisaties onderzoekt **Praat** aan welke informatie/scholing nog meer behoefte is. Vervolgens probeert **Praat** in deze behoeften te voorzien.

Wanneer **Praat** in dit proces signalen opvangt met betrekking tot het verbeteren van de samenwerking tussen verschillende organisaties, bespreekt de coördinator deze signalen met de desbetreffende beleidsmedewerker van de gemeente.

Tweede fase

In de tweede fase van de Buurtaanpak Kindermishandeling richt **Praat** zich op de buitenste cirkel rondom kinderen: huisartsen, kraamzorg, tandartsen, kerken moskeeën, politie, jeugdhulpverlening, dierenartsen, woningbouwcorporaties en iedereen die in zijn/haar werk te maken heeft met kinderen.

Ook bij deze organisaties moet er eerst tijd en aandacht geïnvesteerd worden om een veilige werkelijk relatie op te bouwen.

Deze organisaties worden geïnformeerd over de Buurtaanpak Kindermishandeling.

We geven voorlichting aan alle medewerkers en een workshop aan betaalde medewerkers. Ook met deze organisaties bespreken we aan welke informatie of scholing zij behoefte hebben, en kijken we samen hoe we in deze behoefte kunnen voorzien.

Wanneer **Praat** in dit proces signalen opvangt met betrekking tot het verbeteren van de samenwerking tussen verschillende organisaties, bespreekt de coördinator deze signalen met de desbetreffende beleidsmedewerker van de gemeente.

In de tweede fase blijft **Praat** uiteraard contact onderhouden met de organisaties uit de eerste fase, zoals de scholen en sportclubs. Hiermee monitoren we of deze organisaties voldoende kennis en

vaardigheden hebben om te signaleren, en of het onderwerp kindermishandeling op de agenda blijft staan. Wanneer blijkt dat de borging niet voldoende is, gaan we in gesprek met desbetreffende organisatie en onderzoeken we gezamenlijk wat er nodig is om te verbeteren.

3.2 Kinderen en ouders

De ouders worden, via de scholen en kinderopvang, uitgenodigd om deel te nemen aan de Oudervoorlichting, die samen met een medewerker van een lokale organisatie wordt gegeven. Kinderen worden ook bij het project betrokken, ook weer via de scholen. **Praat** stimuleert scholen om met kinderen in gesprek te gaan, met behulp van de vier uitzendingen van het televisieprogramma Het Klokhuis.

Daarnaast worden ouders en kinderen uitgenodigd om bij de Vuilewasmanifestaties aanwezig te zijn, en daar actief mee te praten. Deze uitnodiging aan de ouders en kinderen wordt via de lokale media gedaan.

Daarnaast zal door de toenemende openheid die er binnen de verschillende organisaties ontstaat, meer gepraat worden door medewerkers met de kinderen en hun ouders/verzorgers over (on)veilig opgroeien en kindermishandeling.

Door de toenemende deskundigheid van deze medewerkers worden signalen van kinderen die onveilig opgroeien of mishandeld worden, eerder opgemerkt. Daarna kan er sneller bepaald worden welke interventies nodig zijn om de situatie voor het kind te verbeteren.

Regelmatig krijgt **Praat** signalen dat het vangnet en de aanpak na signalering niet goed is. Deze signalen zullen wij, met toestemming van desbetreffende organisatie, bespreken met de beleidsmedewerker van de gemeente.

3. Activiteiten binnen de Buurtaanpak Kindermishandeling

Binnen de Buurtaanpak Kindermishandeling biedt **Praat** de volgende activiteiten aan.

3.1 Voorlichting over kindermishandeling

Afhankelijk van de grootte van de organisaties organiseert **Praat** een of meerdere voorlichtingen over kindermishandeling. Deze voorlichting is bedoeld voor alle medewerkers en vrijwilligers van de desbetreffende organisatie.

Begonnen wordt met algemene kennis over kindermishandeling. Welke vormen van kindermishandeling zijn er, hoe vaak komt het voor, wat is er nodig om kindermishandeling te signaleren, welke signalen kunnen kinderen afgeven, wat kan je doen bij vermoedens van kindermishandeling?

Daarna leggen we de deelnemers drie situaties voor die net wel of net niet als kindermishandeling gezien kunnen worden. De deelnemers beoordelen deze casussen in groepjes, waarna we dit plenair bespreken. Hier staat de vraag centraal: “wat vind jij, vinden

jullie, binnen de kaders van de wet, nu eigenlijk kindermishandeling”.

Er is veel ruimte voor discussie, omdat een duidelijk antwoord op deze vraag, helpt bij het signaleren.

Na een korte pauze vertelt een ervaringsdeskundige van **Praat** zijn of haar geschiedenis. Hierbij wordt uitgebreid ingegaan op hoe de mishandeling geheim is gehouden, welke signalen er zijn uitgezonden en welke hulp de ervaringsdeskundige als kind had willen hebben. Daarnaast vertelt de ervaringsdeskundige over de gevolgen die de kindermishandeling heeft in zijn of haar volwassen leven.

Doel van de voorlichting is dat de deelnemers meer kennis krijgen over kindermishandeling, zich meer bewust worden van het bestaan van kindermishandeling en handvatten krijgen over wat men kan doen wanneer men kindermishandeling signaleert.

Deze voorlichting is bedoeld voor alle medewerkers en vrijwilligers van de organisaties.

Wanneer er tijdens deze bijeenkomsten door de deelnemers signalen worden afgegeven over gebrek aan samenwerking, onduidelijkheid over ‘routes’ of trajecten, behoefte aan ondersteuning etc., bespreekt **Praat** dit met de desbetreffende beleidsmedewerker van de gemeente.

3.2 Workshop ‘Signaleren met de Signalenwijzer’

De Signalenwijzer is een hulpmiddel om met elkaar in gesprek te gaan over mogelijke signalen van kindermishandeling. Dit hulpmiddel is ontwikkeld door Stichting **Praat** in samenwerking met Spelpartners

Tijdens de workshop krijgen de deelnemers een korte casus voorgelegd, vervolgens gaat men volgens de stappen van de Signalenwijzer aan de slag.

Doel van de workshop is om te ervaren hoe helpend het is om van het signaleren teamwork te maken. De deelnemers krijgen inzicht in de verschillen van waarnemen en interpreteren.

Iedereen kijkt nu eenmaal anders en interpreteert signalen anders. Om toch zoveel mogelijk signalen op te kunnen vangen is het nodig om met elkaar in gesprek te gaan over onderbuikgevoelens en ‘kleine zorgen’. Door deze als het ware bij elkaar te leggen kan de situatie rond om een kind duidelijker worden.

Daarnaast is het belangrijk dat mensen ervaren hoe snel we geneigd zijn om de signalen die we zien, niet als zodanig te interpreteren.

Nadat er met een oefencasus is geoefend, krijgen de deelnemers de gelegenheid om een eigen casus in te brengen. De trainer van de workshop begeleidt daarbij degene die de casus inbrengt. De deelnemers krijgen na afloop een reader met algemene informatie over kindermishandeling en wat er nodig is om dit te kunnen signaleren.

3.3 Workshop 'Hoe word ik een Oom Dik of Tante Ger'

Oom Dik en Tante Ger zijn de oom en tante van Ted Kloosterboer, directeur van Stichting **Praat**. Ted is in haar jeugd mishandeld maar door de aanwezigheid van Oom Dik en Tante Ger heeft zij haar jeugd kunnen overleven en haar trauma's kunnen verwerken. Zulke betrouwbare volwassenen zijn ongelooflijk belangrijk voor kinderen die in een onveilige omgeving opgroeien of opgroeien met geweld.

In deze workshop komt 'veilig voelen', wat is dat eigenlijk en wat heb je daarvoor nodig, uitgebreid aan de orde. Bijvoorbeeld ook de vraag 'wat doet stress met de hersenen' of door welke omstandigheden gaan kinderen zich onveilig voelen?'

Vervolgens wordt gefocust op het belang van Oom Dik en Tante Ger. Hoe kunnen omstanders, professionals en vrijwilligers die rol op zich nemen? Wat kunnen zij doen (of moeten zij juist laten) waardoor de situatie voor kinderen die onveilig opgroeien, verbetert? Op welke manier kunnen al deze 'ooms en tantes' een positieve invloed hebben op de ontwikkeling van deze kinderen?

Welk verschil maken deze betrouwbare volwassenen in het leven van kinderen?

En zijn een Oom Dik en Tante Ger eigenlijk niet van belang voor alle kinderen, van iedereen?

Tijdens de workshop krijgen de deelnemers inspiratie, ideeën, handvatten om een Oom Dik of Tante te worden. Ook kunnen ervaringen die de deelnemers zelf hebben met een Oom Dik of Tante Ger gedeeld worden.

Het doel van de workshop is dat de deelnemers kunnen voelen en ervaren dat iedereen altijd in staat is om te helpen.

3.4 Training over het signaleren van kindermishandeling

Naast de bovengenoemde voorlichting en workshops bieden wij organisaties facultatief een verdiepende training aan. Tijdens de training staan we uitgebreid stil bij de vraag waarom kindermishandeling vaak niet wordt gezien.

Het is lastig om de signalen te herkennen die kinderen die mishandeld worden afgeven. Vaak wordt het herkennen belemmerd door onze eigen 'innerlijke obstakels'. In deze training leren de deelnemers aan de hand van praktijkvoorbeelden welke dit zijn en wat er nodig is om deze uit de weg te ruimen.

Vier veel voorkomende innerlijke obstakels zijn:

- Het niet actief bewust zijn van kindermishandeling.
- Referentiekaders die de waarneming vertroebelen.
- Eigen waarden, normen, (voor)oordelen.
- Angst om kindermishandeling te signaleren.

*In alle scholingen van **Praat** ligt het accent op Stap 0 van de Meldcode. De Meldcode én de Verwijsindex zullen in alle scholingen benoemd worden maar niet uitgebreid besproken worden. Wel zullen de deelnemers aan de scholingen via **Praat** informatie kunnen krijgen over zowel de Meldcode als de Verwijsindex.*

3.5 Voorlichting voor ouders

In samenwerking met een lokale organisatie gespecialiseerd in opvoedondersteuning, is er een voorlichting ontwikkeld voor ouders. In deze voorlichting vertelt Stichting **Praat** wat kindermishandeling is en wat de gevolgen zijn voor kinderen. De lokale organisatie gaat vervolgens met de ouders in gesprek over positieve opvoedmethoden. Vooral basisscholen hebben interesse in deze voorlichting; in gesprek gaan met ouders over dit onderwerp is voor veel scholen een uitdaging.

Door deze voorlichting fungeren Stichting **Praat** en de lokale organisatie als een soort ijsbreker, waarna de school zelf met de ouders het gesprek kan voeren.

3.6 Praatposters

In overleg en in samenwerking met de organisaties in de buurt zet **Praat** de **Praat**posters in. Dit vooral om ook de binnenste cirkel rondom het kind bij het project te betrekken.

De **Praat**posters zijn een krachtig hulpmiddel om kindermishandeling zichtbaar te maken. Bovendien is ons gebleken dat de posters helpen om makkelijker over kindermishandeling te praten. **Praat** maakt bij de verspreiding van de posters gebruik van vrijwilligers uit de wijk. Hiervoor benaderen wij bestaande organisaties om vrijwilligers te werven.

3.7 Manifestatie ‘Nederland hangt de vuile was buiten’

In overleg en samenwerking met de beleidsmedewerker van de gemeente en de organisaties in de buurt organiseren we een ‘Vuilewasmanifestatie’. Dit is een openbaar evenement in de publieke ruimte.

Tijdens de ‘Vuilewasmanifestatie’ vertelt een ervaringsdeskundige van **Praat** zijn of haar geschiedenis. Daarna nodigt **Praat** het publiek uit om hun ervaringen, gedachten, gevoelens over kindermishandeling op een stuk wasgoed te schrijven en dit daadwerkelijk buiten te hangen. Bij deze manifestatie werkt **Praat** samen met theatergroep Blik Bijzonder.

Alle activiteiten hebben steeds de volgende elementen in zich:

- Ze maken kindermishandeling bespreekbaar.
- Ze zijn laagdrempelig.
- Ze bieden creatieve werkvormen.
- De werkvormen brengen luchtigheid in het praten over kindermishandeling.

3.8 Programma's van 'Het Klokhuis' over kindermishandeling

Met name in het basisonderwijs promoot **Praat** de vier uitzendingen van het televisieprogramma 'Het Klokhuis', als een goede manier om met kinderen in gesprek te gaan over kindermishandeling. Het lesmateriaal dat bij deze uitzendingen hoort, geeft **Praat** aan deze scholen (zolang dit leverbaar is).

3.9 Aandacht in de lokale media

Daarnaast vraagt **Praat**, in samenwerking met de beleidsmedewerker van de gemeente en organisaties werkzaam in de wijk, in de lokale media aandacht voor de Buurtaanpak Kindermishandeling.

Het is belangrijk dat er aandacht is voor kindermishandeling, maar vooral ook om open te zijn over de buurtaanpak. Zo voorkomen we dat er bij kinderen, ouders en verzorgers onduidelijkheid ontstaat over het hoe en waarom van de Buurtaanpak Kindermishandeling. Onduidelijkheid leidt immers vaak tot angst en wantrouwen.

4. Samenwerking met lokale partners

Tijdens de uitvoering van de Buurtaanpak zullen we zoveel mogelijk samenwerken met de verschillende partners in de wijken. Met name scholen, kinderopvangorganisaties, wijkteams, maar ook met informele organisaties.